

Czemierniki צ'מרניקי

אין אנו יודעים בדיוק, מתי היהודים החלו להתיישב בצ'מרניקי. הדבר יכול היה להיות עוד לפני 1622, משום שבדיוק אז הנריק פירליי, בעלי האדמות והארכיבישוף מגנייז'נו, אסר על היהודים להתגורר ולבנות בתים בצ'מרניקי. אולם איסור זה לא נאכף, משום שפנקסי העיר לובלין, בשנת 1670, יש אזכור בדבר יהודי מצ'מרניקי. לאחר 1680 הבעלות על העיירה עברה למלך יאן השלישי סובייסקי, והוא ביטל את האיסור של קודמו. בשנים הבאות בפנקסי העיר לובלין מופיעים יהודים נוספים מצ'מרניקי. כפי הנראה התקיימה שם כבר קהילה יהודית מאורגנת, שהחזיקה בבית כנסת משלה. ב-1703 הבעלים החדש, יאקוב סובייסקי, הקצה חלקה עבור בית העלמין היהודי. המקום הנבחר לכך נמצא צפונית לשערי העיר, בשולי היער.

הצבור היהודי בצ'מרניקי גדל בהדרגה. ב-1730 הוקם בית כנסת חדש, הבנוי אבן. ב-1748 ליהודים השתייכו כ-50 בתים. פחות או יותר באותה התקופה קמה קהילה יהודית עצמאית, מה שמאשר התייעוד במסמכי ועד ארבע הארצות.

היהודים היוו כ-40 אחוז מאוכלוסיית העיירה משך המאה ה-19 וראשית המאה ה-20. פרוץ מלחמת העולם השנייה והשוואה קטעו את המשך קיומם והתפתחותם. בספטמבר 1939 חלק מתושבי העיירה היהודים נמלטו לעבר בריה"מ, השאר נדחסו ב-1940 אל הגטו, יחד עם מגורשים מערים אחרות. בסתיו 1942 הגרמנים גירשו אותם אל הגטו בפארצ'ב, ומאוחר יותר, אל מחנה ההשמדה הגרמני הנאצי בטרבלינקה

במשך המלחמה הגרמנים לא רק השמידו את הקהילה היהודית של העיירה, אלא עשו גם כל מאמץ למחות כל זכר לקיומה החומרי. בית הכנסת ובית העלמין נחרבו. לא נשתמר אף צל לא סימן אחד לגדר בית העלמין. רק בור מים ותל המסמן את הגבול מראים היכן נמצאו הגבולות ההסטוריים של בית העלמין.

בשנת 2000 בשטח בית העלמין הוקמה אנדרטת זיכרון בצורת מצבה ועליה הכיתוב: "במקום זה בין השנים 1703-1941 נמצא בית העלמין היהודי. יד הזיכרון לציון מקום של מנוחת עולם הוקם בשנת 2000". בשנים הבאות סביב האנדרטה הוצבו מצבות, אשר ככל הנראה נמצאו

במקומות שונים בשטח צ'מרניקי. בית העלמין צויין גם על שביל האופניים הכחול Dolina
Tyśmienicy

החחלקה עליה נמצא בית העלמין שייכת לאוצר המדינה, ומנוהלת בידי מינהלת הייעור
הממלכתית (המחלקה בלוברטוב)